

EIROPAS KOPIENAS
UN TĀS DALĪBVALSTU UN MAROKAS KARALISTES
SADARBĪBAS NOLĪGUMS
PAR CIVILO GLOBĀLĀS NAVIGĀCIJAS
PAVADOŅU SISTĒMU (*GNSS*)

EIROPAS KOPIENA (turpmāk tekstā – "Kopiena")

un

BEĻĢIJAS KARALISTE,

ČEHIJAS REPUBLIKA,

DĀNIJAS KARALISTE,

VĀCIJAS FEDERATĪVĀ REPUBLIKA,

IGAUNIJAS REPUBLIKA,

GRIEĶIJAS REPUBLIKA,

SPĀNIJAS KARALISTE,

FRANCIJAS REPUBLIKA,

ĪRIJA,

ITĀLIJAS REPUBLIKA,

KIPRAS REPUBLIKA,

LATVIJAS REPUBLIKA,

LIETUVAS REPUBLIKA,

LUKSEMBURGAS LIELHERCOGISTE,

UNGĀRIJAS REPUBLIKA,

MALTA,

NĪDERLANDES KARALISTE,

AUSTRIJAS REPUBLIKA,

POLIJAS REPUBLIKA,

PORTUGĀLES REPUBLIKA,

SLOVĒNIJAS REPUBLIKA,

SLOVĀKIJAS REPUBLIKA,

SOMIJAS REPUBLIKA,

ZVIEDRIJAS KARALISTE,

LIELBRITĀNIJAS UN ZIEMEĻĪRIJAS APVIENOTĀ KARALISTE,

Eiropas Kopienas dibināšanas līguma Līgumslēdzējas puses, turpmāk– "dalībvalstis",

no vienas puses,

un

MAROKAS KARALISTE, turpmāk– "Maroka",

no otras puses,

turpmāk– "Puses",

ŅEMOT VĒRĀ kopēju ieinteresētību civilām vajadzībām domātas globālas navigācijas pavadoņu sistēmas attīstībā,

ATZĪSTOT to, cik lielu ieguldījumu *GALILEO* programma devusi navigācijai un Eiropas un Marokas informācijas infrastruktūrā,

ŅEMOT VĒRĀ *GNSS* izmantošanas straujo attīstību Marokā, Eiropā un citās vietās pasaulē,

VĒLOTIES stiprināt Marokas un Kopienas sadarbību un ņemot vērā Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu nolīgumu par asociācijas izveidi starp Eiropas Kopienām un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Marokas Karalisti, no otras puses¹, kurš stājās spēkā 2000. gada 1. martā (turpmāk tekstā "2000. gada marta asociācijas nolīgums"),

¹ OV L 70, 18.03.2000., 3. lpp.

IR VIENOJUŠĀS PAR TURPMĀKO.

1. PANTS

Nolīguma mērķis

Nolīguma mērķis ir sekmēt, veicināt un stiprināt pušu sadarbību saistībā ar Eiropas un Marokas ieguldījumu civilās globālās navigācijas pavadoņu sistēmā (*GNSS*).

2. PANTS

Definīcijas

Šajā nolīgumā:

"Papildinājums" nozīmē reģionu vai vietējus mehānismus, piemēram, Eiropas ģeostacionārās navigācijas pārklājuma dienestu (*EGNOS*). Tie lietotājiem sniedz pavadoņu navigācijas un laika noteikšanas signālu ievades datus papildus tiem, kas iegūti no galvenajām izmantotajām pavadoņu formācijām, kā arī papildu diapazona vai pseidodiapazona ievades datus, vai esošo pseidodiapazona ievades datu koriģējumus vai paplašinājumus. Šie mehānismi lietotājiem ļauj uzlabot darbības efektivitāti, palielinot precizitāti, pieejamību, integritāti un drošumu;

"GNSS" ir globālās navigācijas pavadoņu sistēma, kas dod signālus, ko izmanto pavadoņu navigācijai un laika noteikšanai;

"GALILEO" nozīmē autonomu civilu Eiropas globālu pavadoņu navigācijas un laika noteikšanas sistēmu, ko izstrādājusi un izveidojusi Kopiena un tās dalībvalstis. Sistēma ir civilā pakļautībā un ir paredzēta, lai sniegtu GNSS pakalpojumus. GALILEO var nodot ekspluatācijā pusei privātā sektorā. GALILEO mērķis ir sniegt vienu vai vairākus pakalpojumus dažādiem nolūkiem: atklātiem, komerciāliem, dzīvības glābšanas un glābšanas un meklēšanas pakalpojumiem, un ierobežotas pieejas valsts regulētiem pakalpojumiem, kas paredzēti pilnvarotu valsts sektora lietotāju vajadzībām.

"GALILEO vietējie elementi" ir vietēji mehānismi, kas lietotājiem dod GALILEO pavadoņu navigācijas un laika noteikšanas signālu ievades datus papildus tiem, kas iegūti no galvenās izmantotās pavadoņu formācijas. Vietējos elementus var izmantot, lai celtu darbības efektivitāti lidostās, jūras ostās, pilsētās, citās ģeogrāfiski nelabvēlīgas vidēs. GALILEO sniegs vispārējus vietējo elementu modeļus.

"Globālas navigācijas, vietas noteikšanas un laika noteikšanas iekārtas" nozīmē jebkādas civilu tiešo lietotāju iekārtas, kas izstrādātas pavadoņu navigācijas vai laika noteikšanas signālu pārraidīšanai, uztveršanai vai apstrādāšanai, nodrošinot pakalpojumus vai darbojoties kopā ar reģionālu papildinājumu.

"Regulatīvs pasākums" nozīmē jebkādu Puses normatīvu aktu, procedūru, lēmumu, administratīvu aktu vai līdzīgu Puses rīcību.

"Savietojamība" nozīmē situāciju, ka tiešā lietotāja līmenī divējādas sistēmas uztvērēji var izmantot signālus no vismaz divām sistēmām reizē ar tādu pašu vai lielāku darbības efektivitāti, nekā lietojot tikai vienu sistēmu.

"Intelektuālais īpašums" ir lietots nozīmē, kāda noteikta 2. pantā Konvencijā par pasaules intelektuālā īpašuma organizācijas dibināšanu, kas parakstīta Stokholmā 1967. gada 14. jūlijā;

"Atbildība" nozīmē fiziskas personas vai juridiskas personas juridisku atbildību, lai kompensētu citai fiziskai personai vai juridiskai personai nodarītu kaitējumu saskaņā ar konkrētiem juridiskiem principiem un noteikumiem. Šo atbildību var paredzēt nolīgumā (līgumatbildība) vai tiesību aktā (ārpuslīguma atbildība).

"Izdevumu atlīdzināšana" ir mehānismi, lai atlīdzinātu izdevumus par ieguldījumiem sistēmā un tās darbību;

"Klasificēta informācija" ir jebkāda informācija, kura jāaizsargā no neatļautas izpaušanas, kas varētu dažādās pakāpēs kaitēt Pušu vai atsevišķu dalībvalstu būtiskām interesēm, tostarp valsts drošības interesēm. Tās klasifikāciju norāda ar īpašu marķējumu. Šādu informāciju Puses klasificē saskaņā ar attiecīgiem noteikumiem un tiesību aktiem, kā arī aizsargā pret konfidencialitātes, integritātes un pieejamības zaudēšanu.

"Puses" nozīmē, no vienas puses, Kopienu vai tās dalībvalstis vai Kopienu un tās dalībvalstis saskaņā ar to attiecīgajām pilnvarām, un, no otras puses, Maroku.

"Teritorija" jeb "teritorijas" attiecībā uz Eiropas Kopieni un tās dalībvalstīm nozīmē teritoriju, uz kuru attiecas Eiropas Kopienas dibināšanas līgums saskaņā ar minētajā Līgumā paredzētajiem nosacījumiem.

3. PANTS

Sadarbības principi

Puses vienojas piemērot šādus principus sadarbības pasākumiem, uz ko attiecas šis nolīgums:

- 1) abpusējs labums, kas balstās uz vispārēji līdzsvarotām tiesībām un pienākumiem, tostarp iemaksām un maksājumiem;
- 2) partnerība GALILEO programmā saskaņā ar procedūrām un noteikumiem, kas reglamentē GALILEO pārvaldību;
- 3) savstarpējas iespējas veikt Eiropas un Marokas *GNSS* projektu sadarbības pasākumus civilām vajadzībām;
- 4) savlaicīga tādas informācijas apmaiņa, kas var ietekmēt sadarbības pasākumus;
- 5) intelektuālā īpašuma tiesību pienācīga aizsardzība atbilstīgi 8. panta 2. punktam;

- 6) neierobežota pieeja pavadoņu radionavigācijas pakalpojumiem Pušu teritorijās;
- 7) GNSS iekārtu brīva tirdzniecība Pušu teritorijās.

4. PANTS

Sadarbības joma

1. Pavadoņu navigācijas un laika noteikšanas sadarbības pasākumu nozares ir: zinātniskā pētniecība, rūpnieciskā ražošana, mācības, lietojums, pakalpojumu un tirgus attīstība, tirdzniecība, radiospektra jautājumi, integritātes jautājumi, standartizācija, sertifikācija un drošība. Puses var mainīt šo sarakstu, pieņemot lēmumu saskaņā ar mehānismu, ko izveido ar 14. pantu.
2. Šis nolīgums neattiecas uz Pušu sadarbību 2.1. – 2.6. punktā norādītajās jomās. Ja Puses vienojas, ka sadarbības paplašināšana var sniegt abpusēju labumu kādā no turpmāk minētajām jomām, tam nepieciešama attiecīgu nolīgumu apspriešana un noslēgšana starp Pusēm.
 - 2.1. Ar *GALILEO* saistītās precīzās tehnoloģijas un ierīces, uz kurām attiecas eksporta kontroles un neizplatīšanas regulatīvie pasākumi, kas piemērojami Eiropas Kopienā vai tās Dalībvalstīs;
 - 2.2. Kriptogrāfija un galvenās informācijas drošības tehnoloģijas un izstrādājumi (*INFOSEC*);

- 2.3. *GALILEO* sistēmas drošības arhitektūra (kosmosa, zemes un lietotāju segmenti);
 - 2.4. *GALILEO* globālo segmentu drošības kontroles īpašības;
 - 2.5. Valsts regulējami pakalpojumi to definēšanas, izstrādes, īstenojuma, pārbaudes un novērtēšanas un ekspluatācijas (pārvaldības un lietošanas) fāzēs un
 - 2.6. Klasificētās informācijas apmaiņa saistībā ar pavadoņu navigāciju un *GALILEO*.
3. Šis nolīgums neliedz piemērot Eiropas Kopienas tiesību aktus, ar ko nodibināta Eiropas *GNSS* Uzraudzības iestāde un tās institucionālā struktūra. Tāpat šis nolīgums neietekmē piemērojamos regulatīvos pasākumus, ar ko īsteno neizplatīšanas saistības un divējādas izmantošanas ierīču eksporta kontroli, un valstu iekšējos pasākumus attiecībā uz nemateriālas tehnoloģiju nodošanas drošību un kontroli.

5. PANTS

Sadarbības veidi

1. Ievērojot attiecīgos spēkā esošos regulatīvos pasākumus, Puses cik vien iespējams veicina šajā nolīgumā paredzēto sadarbību, lai rastu līdzīgas iespējas sadarboties 4. pantā minēto sektoru pasākumos.

2. Puses vienojas veikt 6. līdz 13. pantā minētos sadarbības pasākumus.

6. PANTS

Radiospektrs

1. Balstoties uz agrākiem ar Starptautiskā telekomunikāciju savienība (*ITU*) saistītiem panākumiem, Puses vienojas turpināt sadarbību un savstarpēju atbalstu radiospektra jautājumos.
2. Šajā sakarā Puses veicina piemērotu frekvenču piešķiršanu *GALILEO*, lai nodrošinātu tās pakalpojumu pieejamību lietotājiem visā pasaulē un jo īpaši Marokā un Kopienā.
3. Turklāt Puses atzīst, cik svarīgi ir aizsargāt radionavigācijas spektru pret pārrāvumiem un interferenci. Šajā nolūkā tās nosaka interferences avotus un meklē abpusēji pieņemamus risinājumus šādas interferences novēršanai.
4. Neko šajā nolīgumā nedrīkst uzskatīt par tādu, kas ļauj atkāpties no piemērojamiem *ITU* noteikumiem, tostarp *ITU* radio noteikumiem.

7. PANTS

Zinātniskā pētniecība

Puses veicina kopējus *GNSS* pētniecības pasākumus, izmantojot Eiropas un Marokas pētniecības programmas, jo īpaši Eiropas Kopienas Pētniecības un attīstības pamatprogrammu, Eiropas Kosmosa aģentūras pētniecības programmas un Marokas struktūru izveidotas programmas.

Šādām darbībām būtu jāpalīdz plānot turpmākā *GNSS* attīstība civilām vajadzībām.

Puses vienojas noteikt atbilstīgu procedūru, lai nodrošinātu lietderīgus sakarus un efektīvu dalību pētniecības programmās.

8. PANTS

Rūpnieciskā sadarbība

1. Puses veicina un atbalsta sadarbību abu pušu rūpniecības nozarēs, tostarp izmantojot tādas līdzekļus kā kopuzņēmumus un Marokas līdzdalību attiecīgās Eiropas rūpniecības asociācijās, un Eiropas līdzdalību attiecīgās Marokas rūpniecības asociācijās, ar mērķi izveidot *GALILEO* sistēmu un veicināt *GALILEO* lietojumu un pakalpojumu izmantošanu un attīstību.

2. Lai veicinātu rūpniecību sadarbību, puses atbilstīgi augstākajiem starptautiskajiem standartiem piešķir un nodrošina piemērotu un efektīvu intelektuālā, rūpniecības un tirdzniecības īpašuma tiesību aizsardzību jomās un sektoros, kas attiecas uz *GALILEO/EGNOS* izstrādi un darbību, tostarp efektīvus līdzekļus šādu tiesību piemērošanai.
3. Marokas precīzo ierīču un tehnoloģiju, ko īpaši izstrādājusi un finansējusi *GALILEO* programma, eksports uz trešām valstīm iepriekš jāiesniedz apstiprināšanai kompetentajā *GALILEO* drošības iestādē, ja šī iestāde ir ieteikusi, ka uz šīm ierīcēm būtu jāattiecinā eksporta atļauja saskaņā ar piemērojamiem regulatīviem pasākumiem. Jebkurā atsevišķā nolīgumā, kas minēts 4. panta 2. punktā, paredz arī pienācīgu kārtību, kādā Maroka var ieteikt potenciālus izstrādājumus, uz kuriem attiecināt eksporta atļauju.
4. Lai palīdzētu sasniegt nolīguma mērķus, puses veicina to, ka Marokas kompetentās struktūras un Eiropas Kosmosa aģentūra veido ciešākas savstarpējas saites.

9. PANTS

Tirdzniecība un tirgus attīstība

1. Puses veicina Eiropas Savienības un Marokas navigācijas pavadoņu sistēmas infrastruktūras un iekārtu un *GALILEO* vietējo elementu un lietojumu tirdzniecību un investīcijas tajos.

2. Šajā nolūkā puses informē sabiedrību par *GALILEO* navigācijas pavadoņu sistēmas darbību, apzinās iespējamus šķēršļus *GNSS* funkciju plašākai izmantošanai un veic attiecīgus pasākumus, lai veicinātu šo izaugsmi.
3. Lai apzinātu lietotāju vajadzības un tās efektīvi apmierinātu, Kopiena un Maroka apsvērs kopīga *GNSS* lietotāju foruma izveidi.
4. Šis nolīgums neskar pušu tiesības un saistības saskaņā ar Pasaules tirdzniecības organizāciju.

10. PANTS

Standarti, sertificēšana un reglamentējošie pasākumi

1. Puses atzīst par vērtīgu koordinēt pieeju starptautiskos standartizācijas un sertifikācijas forumos attiecībā uz globāliem navigācijas pavadoņu sistēmu pakalpojumiem. Jo īpaši Puses kopīgi atbalstīs *GALILEO* standartu izstrādi un popularizēs to piemērošanu visā pasaulē, uzsverot savietojamību ar citām *GNSS* sistēmām.

Viens no koordinācijas mērķiem ir popularizēt *GALILEO* pakalpojumu plašu un novatorisku lietošanu, veicinot globālu navigācijas un laika noteikšanas standartu pieņemšanu dažādiem nolūkiem – atklātiem, komerciāliem un dzīvības glābšanas pakalpojumiem. Puses vienojas radīt labvēlīgus apstākļus *GALILEO* lietojumu izvēršanai.

2. Tādējādi, lai veicinātu un īstenotu šā nolīguma mērķus, Puses attiecīgi sadarbojas visos *GNSS* jautājumos, kas rodas jo īpaši Starptautiskajā civilās aviācijas organizācijā, Starptautiskajā jūras organizācijā un Starptautiskajā telekomunikāciju savienībā.
3. Divpusējā līmenī Puses nodrošina, ka pasākumi, kas saistīti ar tehniskajiem standartiem, sertificēšanas un licencēšanas prasībām un procedūrām attiecībā uz *GNSS*, nerada nevajadzīgus šķēršļus tirdzniecībā. Šādas prasības balstās uz objektīviem, nediskriminējošiem, iepriekš noteiktiem un pārskatāmiem kritērijiem.
4. Puses pieņem reglamentējošus pasākumus, kas ļauj pilnībā izmantot *GALILEO*, jo īpaši uztvērējus un zemes un kosmosa segmentus teritorijās, kas ir to jurisdikcijā.

11. PANTS

Globālas un reģionālas uz zemes izvietotas *GNSS* papildsistēmas izstrāde

1. Puses sadarbojas, lai noteiktu un īstenotu uz zemes izvietotas sistēmas arhitektūras, kas dod optimālas garantijas par *GALILEO* integritāti un *GALILEO* pakalpojumu nepārtrauktību.

2. Šajā nolūkā reģionālā līmenī Puses sadarbosies, lai Marokā īstenotu un izveidotu reģionāla līmeņa uz zemes izvietotu papildsistēmu, kas balstās uz *EGNOS* sistēmu. Šāda reģionāla sistēma ir paredzēta, lai sniegtu integritātes pakalpojumus reģionālā līmenī papildus tiem, ko sniedz *GALILEO* sistēma globālā līmenī.
3. Vietējā līmenī Puses vienkāršo *GALILEO* vietējo elementu izveidi.

12. PANTS

Drošība

1. Puses uzsver vajadzību aizsargāt globālās pavadoņu navigācijas sistēmas pret ļaunprātīgu izmantošanu, interferenci, pārrāvumiem un naidīgu rīcību.
2. Puses atzīst, ka sadarbība, lai nodrošinātu *GALILEO* sistēmas un pakalpojumu drošību, ir svarīgs kopīgs mērķis. Tāpēc Puses noteiks iestādi, kas atbildīga par *GNSS* drošības jautājumiem, tostarp konsultācijas iespējām. Šo sistēmu izmantos, lai aizsargātu *GNSS* pakalpojumu nepārtrauktību.
3. Puses veic visus iespējamus pasākumus, lai nodrošinātu navigācijas pavadoņu sistēmas pakalpojumu un tās attiecīgās infrastruktūras nepārtrauktību un drošību to jurisdikcijā. Puses bez iepriekšējas Pušu atļaujas nepārklāj *GALILEO* signālus.

4. Jebkāda 4. panta 2. punkta 6. apakšpunktā minētas klasificētas informācijas apmaiņa ir atkarīga no drošības nolīguma esamības starp pusēm. Principus, procedūras un piemērošanas jomu nosaka Pušu kompetentās drošības iestādes.

13. PANTS

Atbildība un izdevumu atlīdzināšana

Puses attiecīgi sadarbojas, lai noteiktu un īstenotu atbildības režīmu un izdevumu atlīdzināšanas pasākumus, sekmējot *GNSS* pakalpojumu sniegšanu civilām vajadzībām.

14. PANTS

Sadarbības mehānisms

1. Marokas Karalistes valdība un Eiropas Komisija attiecīgi Marokas un Kopienas un tās dalībvalstu vārdā koordinēs un vienkāršos sadarbības pasākumus, ko veic saskaņā ar šo nolīgumu.
2. Saskaņā ar 1. pantā minēto mērķi, abas Puses definē saistībā ar 2000. gada marta asociācijas nolīgumu paredzētos sadarbības mehānismus šā nolīguma pārvaldei.

3. Puses vienojas par iespēju Marokai piedalīties Eiropas *GNSS* Uzraudzības iestādes darbībā saskaņā ar attiecīgajām tiesībām un procedūrām.

15. PANTS

Finansējums

1. Uz Marokas ieguldījuma apjomu *GALILEO* programmā un ar to saistītiem pasākumiem, ko veic ar Eiropas *GNSS* Uzraudzības iestādes starpniecību, attieksies atsevišķs nolīgums, kas atbilst iestāžu pasākumiem, ko nosaka ar attiecīgiem Eiropas Kopienas tiesību aktiem.
2. Saskaņā ar 2000. gada marta asociācijas nolīgumu, uz precēm, personām, pakalpojumiem un kapitālu, kas saistīts ar Pušu sadarbības shēmām, attiecas aprites brīvība.
3. Neskarot 2. punktu, ja vienas Puses sadarbības shēma sniedz līdzekļus otras puses dalībniekiem, ko var izmantot, lai pirktu iekārtas, Puses nodrošina, ka neuzliek nekādus nodokļus un muitas nodokļus par iekārtu nodošanu no vienas puses otras puses dalībniekiem saskaņā ar katras Puses teritorijā piemērojamiem tiesību aktiem un noteikumiem.

16. PANTS

Informācijas apmaiņa

1. Puses veic administratīvos pasākumus un nosaka konsultāciju punktus, lai nodrošinātu šā nolīguma nosacījumu efektīvu īstenošanu.
2. Puses veicina abu Pušu iestāžu un uzņēmumu turpmāku informācijas apmaiņu par navigācijas pavadoņu sistēmām.

17. PANTS

Apspriešanās un strīdu izšķiršana

1. Viena vai otra Puse var lūgt tūlīt savstarpēji apsprieties par jebkuru jautājumu, kas rodas, interpretējot vai piemērojot šo nolīgumu. Nesaskaņas, kas attiecas uz šā nolīguma interpretēšanu vai īstenošanu, Puses risina ar draudzīgu apspriežu palīdzību.
2. Ja netiek rasts risinājums, Puses izmanto strīdu izšķiršanas mehānismu, kas paredzēts 2000. gada marta asociācijas nolīguma 86. pantā.
3. Noteikumus, kas minēti 1. un 2. punktā, piemēro, neskarot pušu tiesības izmantot strīdu izšķiršanas mehānismu, kas paredzēts nolīgumā, ar ko izveidota Pasaules tirdzniecības organizācija.

18. PANTS

Stāšanās spēkā un izbeigšanās

1. Šis nolīgums stājas spēkā nākamā mēneša pirmajā dienā pēc tam, kad abas Puses ir paziņojušas par šai nolūkā nepieciešamo procedūru pabeigšanu. Paziņojumi jānosūta Eiropas Savienības Padomei, kura ir šā nolīguma deponitārijs.
2. Šo nolīgumu var izbeigt jebkurā laikā vismaz gadu pēc tam, kad par izbeigšanu ir rakstiski paziņots.
3. Ja vien nav noteikts citādi, šī nolīguma izbeigšana neietekmē neviena pasākuma vai nevienu ar šo nolīgumu piešķirtu tiesību vai noslēgtu saistību spēkā esamību vai darbības laiku.
4. Šo nolīgumu var grozīt, Pusēm savstarpēji rakstiski vienojoties. Jebkurš grozījums stājas spēkā pirmā mēneša pirmajā dienā pēc tam, kad Puses apmainās ar notām, kurās tās viena otru informē, ka ir pabeigušas visas iekšējās procedūras, kas vajadzīgas šim nolūkam.
5. Šis nolīgums paliek spēkā piecus gadus no dienas, kad tas stājas spēkā. Turpmāk tā darbības laiku automātiski pagarina par turpmākiem pieciem gadiem, ja vien kāda no pusēm otram trīs mēnešus pirms attiecīgā piecu gadu laikposma beigām rakstiski nepaziņo par tās nodomu nepagarināt nolīguma darbības laiku.

Šis nolīgums ir sagatavots divos oriģināleksemplāros arābu, čehu, dāņu, holandiešu, angļu, igauņu, somu, franču, vācu, grieķu, ungāru, itāliešu, latviešu, lietuviešu, maltiešu, poļu, portugāļu, slovāku, slovēņu, spāņu un zviedru valodā; visi teksti ir vienlīdz autentiski.